

MOTIUNE DE CENZURĂ

„OPRIȚI POLITIZAREA COMPANIILOR PUBLICE! OPRIȚI BATJOCORIREA PROPRIETĂȚII STATULUI!”

Considerații generale

„Drumul spre iad este pavat cu intenții bune” este o zicală care i-a fost atribuită lui Bernard de Clairvaux (1091-1153). În cazul Guvernului Bolojan, o putem adapta și să spunem: „Drumul spre iad este pavat cu simularea bunelor intenții”. Căci despre asta este vorba în proiectul de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice.

OUG nr. 109/2011 a fost emisă și utilizată tot în vederea atingerii unor obiective anunțate ca nobile: depolitizarea administrării companiilor deținute majoritar de către stat și eficientizarea administrării acestora. Rezultatul, însă, este o politizare totală și o deprofesionalizare maximă a administrării întreprinderilor publice. Tot ceea ce vedem și auzim în ultimii ani: salarii exorbitante, apartamente de lux în Dubai sau în Monaco cumpărate de către politrucii care administrează bunurile statului, decizii catastrofale de management, pierderea unor sume publice colosale, toate acestea sunt rezultatul aplicării așa-zisei „guvernante corporative” în varianta PSD-PNL-UDMR. Rămâne în istorie ca un apogeu al ipocriziei corporatiste practicate de PSD numirea lui Marius Dănuț Carașol în calitate de șef al Directoratului Transelectrica, în baza unui CV în care strălucea o diplomă de inginer falsă, conform căreia omul ar fi terminat în 2005 Facultatea de Electrotehnică, în cadrul Universității Politehnica București. Vârful absolut, însă, al eficienței malefice a

OUG 109/2011 este atins în cazul celui mai longeviv șef de companie de stat din România, celebrul Ion Sterian, care conduce transportatorul național de gaze Transgaz, subinginer de petrol și gaze, dar inginer absolvent (în numai doi ani) al Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară și master al aceleiași universități, specializările „management și dezvoltare rurală” și „alimentație publică și agroturism”. Probabil că guvernanța corporativă în cazul celebrului Ion Sterian este întărită puternic de absolvirea Colegiului Național de Afaceri Interne de la Academia de Poliție. Unde mai pui și locul de obârșie al reputatului specialist, același cu al unui mare (la stat) om politic, întâmplător premier în funcție la data primei numiri a lui Sterian la cârma Transgaz.

Ei bine, proiectul de lege privind „îmbunătățirea guvernanței corporative” face parte dintr-un act de terorism legislativ fără precedent în Europa democratică, comparabil doar cu practici autoritare. De ce vorbim despre un veritabil „terorism legislativ”? Pentru că, niciodată, în istoria democrațiilor europene un guvern nu a sfidat logica democratică și separația puterilor în stat în asemenea măsură, asumându-și răspunderea în Parlament pe cinci proiecte de lege într-o singură zi. Poate că tehnică legislativă respectă strict textul constituțional dar, în mod sigur, acesta este un abuz pe care nu și l-au permis față de parlamentele naționale decât regimurile dictatoriale.

Până la urmă, mergând pe logica guvernului de coaliție PSD-PNL-USR-UDMR-minorități naționale, oricine are majoritatea în Parlament poate să își asume răspunderea pe oricâte proiecte de legi dorește, pe 50, pe 10 sau pe 5.000. Și astfel este total eludată practica elaborării legilor de către Parlament, practică fundamentală pentru o societate democratică. Pentru ca grotescul abuzului guvernamental să fie și mai mare, să nu uităm să menționăm și faptul că actuala coaliție de guvernare deține o majoritate ultra-confortabilă în parlament, de peste 70%!

În al doilea rând, poate nu ar fi lipsit de interes să vedem cine și cum a prezentat public proiectul de lege pe care noi îl combatem prin prezenta moțiune de cenzură: nimeni altul decât domnul Ștefan-Radu Oprea, secretarul general al guvernului. Pentru a justifica demersul coaliției pe care o reprezintă, domnul Oprea a spus pe 29 august 2025 că astfel se va îmbunătăți performanța companiilor deținute de stat, așa cum s-a angajat guvernul domniei sale prin PNRR.

Poate nu știți, dragi colegi, dar domnul Ștefan-Radu Oprea este același fin autor care, cu doar o lună în urmă, pe 26 iulie 2025, ne comunica rezultatul unei cercetări, probabil riguroase întreprinse de domnia sa, conform căreia, din primele 30 de companii după criteriul cifrei de afaceri, *„companiile private au o cifră de afaceri de peste 5 ori mai mare decât cele de stat; Cu toate acestea, profitul net este aproape egal: Rata profitului: 15,58% la companiile de stat, față de doar 3,04% la cele private. Sunt managerii companiilor de stat mai performanți decât cei din sectorul privat? Sau, dimpotrivă, firmele private sunt doar mai „creative” în ceea ce privește optimizările fiscale?”* se întreba atunci, filozofic, domnul Oprea. Cu alte cuvinte, fie doar persoana domnului Oprea, fie întregul guvern suferă de dedublare de personalitate: astăzi este convenabil să laude performanța managerilor companiilor de stat, iar peste o lună trebuie să legiferăm pe repede înainte schimbarea modului de administrare a aceluiași companii, ocolind dezbaterile parlamentare. Când o fi spus, oare, domnul Oprea, adevărul, în iulie sau în august? Sau: când are guvernul dreptate? Atunci când laudă performanța companiilor de stat sau atunci când simte nevoia să o corecteze dramatic?

Fondul problemei

Trecând la fondul prezentului proiect de lege, trebuie să notăm punctele esențiale care îl fac de neadoptat, cel puțin în forma actuală.

1. Proiectul de lege se concentrează exclusiv asupra modului de administrare a companiilor cu capital majoritar de stat, fără a aborda situațiile în care statul deține o pondere semnificativă în acționariat. În același timp, proiectul nu prevede mecanisme eficiente pentru a corecta deciziile adoptate de administratorii majoritari care pot fi dăunătoare României. Și, ca să nu se creadă că vorbim despre cazuri ipotetice, precizăm că este vorba de exemple cât se poate de concrete, cum ar fi SNP Petrom sau Rompetrol Rafinare. În mod deloc întâmplător, guvernul Bolojan oferă acționarilor privați minoritari în companiile publice șansa unei interpretări favorabile a votului cumulativ (în cazul administrării dualiste), șansă pe care, însă, o refuză acționarilor români din companiile deținute majoritar de investitori străini. Să fie, oare, doar reflexul de a nedreptăți acționarii români, specific acestui guvern?

2. În al doilea rând, prezentul proiect de lege investește cu o super-putere Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice (AMEPIP), instituție care capătă drept de viață și de moarte asupra numirilor (inclusiv din partea acționarilor privați) în funcțiile de administrare a companiilor de stat. Or, AMEPIP este un instrument eminent politic la discreția guvernului. Este, deci, cât se poate de evident că această agenție va acționa la comandă politică numind doar fideli ai partidelor de guvernare în toate aceste funcții, lucru total incompatibil cu noțiunea de „guvernanță corporativă”.

3. De altfel, în toate posturile de administrare a companiilor, prin prezentul proiect de lege se impune numirea cel puțin a unui funcționar public, desemnat de conducerea autorității publice care are în subordonare compania respectivă. Mai mult, respectivului funcționar public i se solicită și experiență de minim trei ani în administrarea companiilor (evident publice, căci la cele private nu ar fi avut voie, conform legii). Ei bine, arătați-ne măcar un singur funcționar public care a administrat companii de stat și care să nu facă parte dintre fideliile partidelor care conduc țara de aproape 36 de ani! Nu-i așa că nu există vreun astfel de caz?

4. Se mai face mare caz de limitarea veniturilor directorilor la trei salarii medii brute partea fixă și două salarii medii brute partea variabilă, o singură dată pe an. Aici avem de-a face cu un mecanism profund nociv, care va conduce la creșterea salariilor medii pe ramuri de activitate. De exemplu, în domeniul feroviar sau energetic, companiile de stat dețin peste două treimi din piață și pot determina cu ușurință creșterea salariului mediu brut pe ramură. Mai mult, este regretabil să constatăm populismul specific celor eternizați la guvernare, populism prin care se anunță plafonări de salarii, dar mai apoi se anunță și căutarea de manageri competenți. Oameni buni, în ce economie de piață s-a pomenit ca o persoană competentă să accepte un salariu doar triplu față de medie pentru a conduce un mamut? Hai să revenim la domeniul feroviar, cu salarii mici: cine va dori să fie administrator la CFR cu un salariu net de sub 2.500 de euro? Credeți că e cineva în afara șoșonarilor de partid care știu că adevărata recompensă nu este salariul anunțat?

5. În fine, o altă chestiune aberantă este acordarea unei ponderi de 50-75% indicatorilor de performanță financiari în evaluarea administrării. Să nu uităm, totuși, că, în general, întreprinderile publice funcționează în piețe unde au poziții fie monopoliste, fie dominante. De exemplu, ce semnificație are performanța financiară a Transelectrica sau Transgaz, companii cărora statul, prin ANRE, le aprobă majorări halucinante de tarife? De exemplu, PNL-iștii din ANRE au stabilit prin Ordinul 21/2025 tariful pentru serviciul de sistem de 7 lei/MWh de la 1 iunie 2025. După doar 3 luni, acesta a fost dublat (12,79 lei/MWh)!!! Ce analize fac ei? Ce metodologii fac ei ? Cum să se ajungă la aceste variații? De la 1 iunie 2023, conform Ordinului 67/2023, tariful era 6,64 lei/MWh. La 1 ianuarie 2024, după șapte luni era 9,17 lei/MWh. Peste cinci luni devine 12,84, după alte trei luni este 11,51. Peste nouă luni, la 1 iunie 2025, devine 7,04 (așa, de alegeri) pentru trei luni, ca apoi să fie dublat de la 1 septembrie! Ce indicatori financiari, despre ce vorbim? Sau o fi, oare, corect să legăm performanța directorilor de la Hidroelectrica, Nuclearelectrica sau CEO doar de indicatorii financiari? Păi

oamenii aceștia produc, împreună, două treimi din energia țării. Nu ne vom trezi, oare, cu prețuri urcate la cer?

6. În fine, o ultimă mare laudă și-o fac guvernării cadou pentru că vor să reducă numărul celor din conducere de la șapte la cinci, de la cinci la trei și de la trei la doi. Ceea ce uită să ne spună este faptul că, indiferent câți oameni sunt formal puși să ridice mâna la un vot în consiliile de administrare sau în comitetele de supraveghere, decizia aparține de fapt unui singur om: ministrului, primarului sau președintelui de Consiliu Județean. Așa că, orice număr mai mare decât 1 în respectivele consilii și comitete reprezintă doar o exagerare.

7. Nu trebuie uitat nici impactul devastator pe care deciziile administrațiilor politizate ale companiilor publice îl au asupra generațiilor tinere, cărora le blochează oportunitatea de dezvoltare în dauna inovației și dezvoltării durabile. Turismul balnear și programele sportive pentru tineri ar fi în mod special afectate de politizarea conducerii întreprinderilor publice în cazul adoptării Proiectului de Lege propus de Guvern.

Concluzie

Pentru toate considerentele expuse mai sus, vă cerem, doamnelor și domnilor deputați și senatori, să votați moțiunea de cenzură împotriva Guvernului Bolojan și să respingeți, astfel, acest proiect de lege fanfaronard, dăunător și inutil.